

- 1 Sveriges nationaldag firas sedan 1893 till minne av 1809 års regeringsform och att Gustav Vasa valdes till kung. Dagen blev officiellt Sveriges nationaldag 1983. Innan dess kallades den för svenska flaggans dag. När valdes Gustav Vasa till kung?
SVAR: 1) den 6 juni 1023 X) den 6 juni 1523 2) den 6 juni 1923
-
- 2 I torsdags (2/6) inleddes firandet av drottning Elizabeth II. Ingen annan brittisk monark har regerat lika länge som Elizabeth II. I torsdags kom också den brittiska jagaren HMS Defender till Stockholm. Fartyget sköt salut, 42 skottsavor till drottningens ära. Hur länge har drottning Elizabeth II varit statschef i Storbritannien?
SVAR: 1) 70 år X) 60 år 2) 50 år
-
- 3 I år är det femtio år sedan FN:s första miljökonferens. Sverige och Kenya står som värdar till årets klimatmöte, dit alla FN:s medlemsländer bjuds in. FN:s generalsekreterare António Guterres och USA:s klimatsändebud John Kerry är några av deltagarna. Konferensen ska uppmärksamma att det har gått 50 år sedan FN:s första miljökonferens ägde rum. Var och när ägde den rum?
SVAR: 1) i Paris 1972 X) i Stockholm 1972 2) i Rio de Janeiro 1972
-
- 4 Det råder hunger i afrikanska länder. Matkrisen är värst i Somalia, Etiopien och Kenya. Men även länderna **söder om Sahara**, står inför den värsta hungerkrisen på 20 år. Afrikanska ledare ska resa till Ukraina och Ryssland för att få ett slut på blockaden av spannmål. Det finns **22 miljoner ton** spannmål enbart i Ukraina som väntar på export. Vad kallas området söder om Saharaöknen?
SVAR: 1) Sahelområdet X) Atlasbergen 2) Zimbabwe
-
- 5 Om sommaren blir gynnsam för de här djuren kan varje hona få cirka sex kullar, med upp till 12 ungar i varje kull. Den starkt hotade fjällräven brukar få fler överlevande ungar de år då de här djuren är många. Vilket djur kan det bli många av i fjällvärlden under vissa år?
SVAR: 1) skogsharar X) bävvar 2) lämlar
-
- 6 Den 6 juni var det månadens första måndag. Men eftersom det är helgdag på grund av nationaldagen kommer testet av varningssignalen att få hålla sig tyst och testas först följande måndag, den 13 juni. Signalen är ett varningssystem till allmänheten (VMA) som används vid olyckor och allvarliga händelser. Vad brukar varningssignalen kallas?
SVAR: 1) Hesa Fredrik X) Rasande Roland 2) Mumriken
-
- 7 I veckan fick Sverige stor uppmärksamhet på grund av att kompisar på besök får ofta vänta i ett annat rum när det är middagsdags. Vad kallas den här konstigheten?
SVAR: 1) sista paret ut X) sardinburken 2) swedengate
-
- 8 Marcus Ericsson vann Indianapolis 500. Indy 500, är en bilsporttävling som körs på Indianapolis Motor Speedway i Indianapolis i USA. Loppet körs i 200 varv och har en total längd på 805 km. Vilken medelhastighet är banrekord?
SVAR: 1) 382 km/h X) 282 km/h 2) 182 km/h
-

1 Sveriges nationaldag firas sedan 1893 till minne av 1809 års regeringsform och att Gustav Vasa valdes till kung. Den blev officiellt Sveriges nationaldag 1983. Innan dess kallades den för svenska flaggans dag. När **valdes** Gustav Vasa till kung?

SVAR: 1) den 6 juni 1023 X) den 6 juni 1523 2) den 6 juni 1923

2 **Riksdagsval den 11 september.** SCB:s nya undersökning den sista före valet. (Siffrorna inom parantes visar förändring sedan november 2021): **S:** 33,3 procent (+ 4,2), **M:** 21,3 procent (- 1,4), **SD:** 17,0 procent (- 1,6), **V:** 7,8 procent (- 1,4), **C:** 6,7 procent (- 1,7), **KD:** 5,2 procent (+ 0,6), **L:** 3,4 procent (+ 0,9), **MP:** 3,3 procent (- 0,6). Vad kan vara orsaken till Socialdemokraternas uppgång?

SVAR: 1) löfveneffekten X) anderssoneffekten 2) pehrsoneffekten

3 SD väcker misstroende mot **justitie- och inrikesminister** Morgan Johansson (S) i enlighet med reglerna i Regeringsformen. SD får stöd av M, L och KD. Centerpartiet stödjer inte förslaget. *Morgan Johansson har låtit kriminaliteten breda ut sig i vårt land och låtit Sverige bli ett gangsterland*, säger Henrik Vinge (SD). I omröstningen krävs det att en majoritet röstar för misstroendeförklaringen. Hur många mandat krävs?

SVAR: 1) 175 X) 210 2) 349

4 Statsminister Magdalena Andersson (S) säger att hon kommer att avgå om justitieministern fälls i en misstroendeomröstning. *Min regering och jag fokuserar helt och hållet på samhällsproblemen. Vi befinner oss tre månader före ett ordinarie val. Att då skapa ett läge av politisk oreda och osäkerhet – det är fullständigt oansvarigt.* En partiledare säger: *Magdalena Andersson försöker nu skrämma sitt regeringsunderlag till att rädda sin inkompetenta justitieminister Morgan Johansson, och hotar därför med att avgå. Vi tänker byta ut hela den här regeringen – senast vid valet, men ju förr desto bättre.* Vilken partiledare säger detta?

SVAR: 1) Märta Stenevi (MP) X) Ulf Kristersson (M) 2) Nooshi Dadgostar (V)

5 Det råder hunger i afrikanska länder. Matkrisen är värst i Somalia, Etiopien och Kenya. Men även länderna **söder om Sahara**, står inför den värsta hungerkrisen på 20 år. Afrikanska ledare ska resa till Ukraina och Ryssland för att få ett slut på blockaden av spannmål. Det finns 22 miljoner ton spannmål enbart i Ukraina som väntar på export. Vad kallas området söder om Saharaöknen?

SVAR: 1) Sahelområdet X) Atlasbergen 2) Zimbabwe

6 I år är det femtio år sedan FN:s första miljökonferens. Sverige och Kenya står som värdar till årets klimatmöte, dit alla FN:s medlemsländer bjuds in. FN:s generalsekreterare António Guterres och USA:s klimatsändebud John Kerry är några av deltagarna. Konferensen ska uppmärksamma att det har gått 50 år sedan FN:s första miljökonferens ägde rum. Var och när ägde den rum?

SVAR: 1) i Paris 1972 X) i Rio de Janeiro 1972 2) i Stockholm 1972

7 I torsdags (2/6) inleddes firandet av drottning Elizabeth II:s 70 år på den brittiska tronen. Ingen annan brittisk monark har regerat lika länge som Elizabeth II. I torsdags kom den brittiska jagaren HMS Defender till Stockholm. Fartyget sköt salut, 42 skottsvalvor till drottningens ära. Varför var jagaren HMS Defender i Stockholm?

SVAR: 1) för att fira drottningen X) vill närvara vid Sveriges nationaldag 2) deltar i militärövning i Östersjön

8 Ögruppen ligger strategiskt mellan Finland och Sverige och dess självstyre ger området en särställning. Ögruppen är en demilitariserad zon. Enligt avtalet från 1940 är det Ryssland som övervakar demilitariseringen. Det sades aldrig upp när Sovjetunionen föll 1990 och därför har Ryssland också ett konsulat i Mariehamn. Vilken ögrupp?

SVAR: 1) Osel X) Dagö 2) Åland

9 Är du inne på Facebook, Instagram eller Twitter efter klockan 21? Då är risken 25 procent högre att du missförstår andras inlägg eller själv gör inlägg **som du ångrar**. Allra lägst är din **SoMe**-intelligens vid 03 på natten enligt forskare vid Stanfordinstitutet i USA. Vad betyder SoMe?

SVAR: 1) solklar mening X) sociala medier 2) sovande medvetande

10 Marcus Ericsson vann Indianapolis 500. **Indy 500**, är en bilsporttävling som körs på Indianapolis Motor Speedway i Indianapolis i USA. Loppet körs i 200 varv och har en total längd på 805 km. Vilken medelhastighet är banrekord?

SVAR: 1) 382 km/h X) 282 km/h 2) 182 km/h

Den 17 maj är Norges nationaldag.

Norge är en parlamentarisk och demokratisk monarki. Grundloven (grundlagen), blev antagen i Eidsvoll 17 maj 1814 och är Europas äldsta nu gällande skrivna författning. Grundlagen beskrev en konstitutionell regering, som skulle dela makten mellan kung (verkställande), storting (lagstiftande) och domstolar (rättskipande).

Den 5 juni är Danmarks Grundlags- och nationaldag.

En grundlagsstiftande nationalförsamling utarbetade en ny författning. Fredrik VII (1848–63) skrev under den 5 juni 1849 (junigrundlagen). Enligt denna skulle landet ha en riksdag bestående av två kamrar: Landstinget och Folketinget. Båda skulle väljas med allmän rösträtt för män. För att kunna bli vald till Landstinget måste man ha hög inkomst eller förmögenhet. Författningen byggde liksom de samtida norska och svenska på maktodelningsprincipen. Kung och riksdag delade lagstiftningsmakten medan domstolarna var oberoende.

Den 6 juni är Sveriges nationaldag.

Den 6 juni 1523 kröntes Gustav Vasa till Sveriges konung. Den 6 juni 1809 antogs en ny regeringsform. Efter en statskupp i mars 1809 inkallades en riksdag som beslöt att utesluta Gustav IV Adolf och hans arvingar från tronföljden. I stället valdes hans farbror, hertig Karl, till kung under namnet Karl XIII (1809–18), dock först sedan hertigen godkände en av ständerna (dåvarande riksdagen) beslutad regeringsform. 1809 års regeringsform: den verkställande makten anförtroddes åt kungen, som skulle vara skyldig att lyssna till inför riksdagen ansvariga statsråd. Lagstiftningsmakten delades lika mellan kung och riksdag. Beskattningsmakten förbehölls ständerna, som också kontrollerade Riksbanken. Den dömande makten skulle utövas av oavsättligen domare.

Den 17 juni är Islands nationaldag.

Islands nationaldag, 17 juni, infaller på Jón Sigurðssons födelsedag. Jón Sigurðsson var politiker och språkvetare. Han kämpade i den nationella rörelsen på 1800-talet. Från 1845 var han ledamot av alltinget, det isländska parlamentet, och agiterade för ökat självstyre. När alltinget krävde ökat självstyre nekades detta av den danska regeringen och riksdagen, som i stället med lag 1871 fastslog att Island var en del av det danska riket. Alltinget fick 1904 lagstiftande makt, och en parlamentariskt ansvarig minister ersatte landshövdingen. Allmän rösträtt för män och kvinnor infördes 1915. Under första världskriget minskade de ekonomiska förbindelserna med Danmark. Island blev 1918 ett självständigt rike med bara kung och utrikestjänst gemensamma med Danmark. Politiskt innebar andra världskriget ett totalt brott med Danmark.

Den 6 december är Finlands självständighetsdag.

Den ryska revolutionen 1917 innebar stora förändringar för Finland. Den finska Lantdagen förklarade att den hade den högsta makten i landet. Endast utrikespolitiken och försvaret skulle skötas av den ryska regeringen. Den ryska regeringen svarade med att upplösa lantdagen. Lantdagen förklarade Finland självständigt från Ryssland den 6 december 1917.

1

Vecka 6: Dagens hot mot demokratin ser ut på andra sätt än tidigare i historien. Ofta sker förändringen inifrån, av makten själv. Auktoritära krafter vinner mark, och i många länder angräps medier, civilsamhälle och rättssystem säger organisationen Freedom house. Sammantaget är de framsteg som gjorts för demokratin i världen sedan Sovjetunionens sammanbrott bortsopade. Hur stor andel av världens befolkning lever i fria, liberala demokratier?

SVAR: 1) 14 procent X) 64 procent 2) 88 procent

2

Vecka 7: Ryssland har ett landområde sydöst om Gotland på andra sidan Östersjön. Området ligger mindre än 30 landmil från Sveriges kust. Området är ungefär lika stort som Skåne och Blekinge tillsammans. Här bor omkring en miljon invånare. Området ligger mellan Polen och Litauen. Vad kallas området?

SVAR: 1) Rügen X) Bornholm 2) Kaliningrad

3

Vecka 9: Coronakommissionen har nu lämnat sin slutrapport om Sveriges hantering av pandemin. Bland annat anser man att ett tillfälligt inreseförbud borde ha införts tidigare och att fler verksamheter borde ha stängts under det inledande delen i pandemin. Kommissionen anser att statsministern och socialministern varit alldeles för ensidigt beroende av Folkhälsomyndighetens bedömningar under pandemins gång. Det gjorde att myndigheten vidtog få, sena och föga kraftfulla åtgärder som inte lyckades kraftigt begränsa smittspridningen. Vem är socialminister?

SVAR: 1) Lina Axelsson Kihlblom X) Ylva Johansson 2) Lena Hallengren

4

Vecka 10: FN:s generalförsamling röstade med överväldigande majoritet för en resolution som fördömer Rysslands anfallskrig mot Ukraina och kräver att Ryssland genast lägger ned vapnen och drar sig tillbaka från landet. 141 länder röstade för, 5 länder mot, 35 avstod och 12 länder deltog ej. Endast fem länder, Ryssland självt, Eritrea, Syrien och Belarus röstade mot förslaget. Vilket ytterligare land röstade mot förslaget?

SVAR: 1) Nordkorea X) Kuba 2) Venezuela

5

Vecka 13: Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens ordförande är Agnes Hellström. Hellström fick en fråga av en journalist: Är du själv beredd att försvara Sverige med våld? Hellström svarar: *Jag tänker att de flesta människor gör det som de kan bäst. De som är starka kanske tänker att de kan försvara sitt land med våld. Jag skulle göra motstånd, men jag skulle göra det med icke-våld.* Hur möter Hellström en militär angräpare?

SVAR: 1) genom demonstrationer X) med sin penna 2) med strejker

6

Vecka 17: Påskkravaller. Stram kurs ledare Rasmus Paludan brände koraner i Sverige. Våldsamma upplopp bröt ut i flera städer: Linköping, Norrköping, Stockholm, Örebro, Landskrona och Malmö. 104 poliser och 14 privatpersoner har skadats under upploppen. 20 polisfordon har vandaliserats eller förstörts. Jurister menar att göra koranbränning till ett hatbrott vore att ta ett kliv tillbaka i yttrandefrihetsrätten. En kriminalisering av koranbränning skulle innebära att återinföra en lag som upphävdes 1970 i Sverige. Vilken lag?

SVAR: 1) lag om uppror X) lag om folksamlingar 2) lag om hädelse

7

Vecka 19: Liberalerna vill satsa på skolan. Skolan är lösningen på många av Sveriges problem. Varje år är det 17 000 elever som inte klarar skolan. Var tredje elev tycker grundskolan är stökig. Var fjärde lärare uppger att de har blivit utsatt för hot och våld. Det är en alarmerande utveckling. *Vi fortsätter med envishet lyfta fram skolan som svar på många frågor för vår nations framtid*, säger Liberalernas partiledare. Vem är partiledare?

SVAR: 1) Johan Pehrson X) Maria Leissner 2) Bengt Westerberg

8

Vecka 21: USA:s president Joe Biden välkomnar Sverige och Finland in i Nato. **Jag är stolt över att få välkomna två stora demokratier, två nära partners, som en del i världens mäktigaste och mest kraftfulla militära allians**, sa Joe Biden under ett möte i Vita huset tillsammans med Sveriges statsminister och Finlands president. Det historiska besöket hölls bara en dag efter att de nordiska länderna ansökt om medlemskap i Nato. Var skedde mötet?

SVAR: 1) i Los Angeles X) i Washington 2) i Chicago

9

Vecka 22: Den 1 januari 2022 inrättades Myndigheten för psykologiskt försvar med uppdraget att identifiera och analysera otillbörlig informationspåverkan och vilseledande information som riktas mot Sverige. Nu lanserar Myndigheten en kampanj. Informationskampanjen **Bli inte lurad** syftar till att öka allas kunskap och medvetenhet om vad som förekommer i tidningar och sociala medier. Annonserna leder till sajten bliintelurad.se där det finns fördjupande information om källkritik. Vad brukar våra tidningar kallas?

SVAR: 1) kulturbärare X) sanningssägare 2) tredje statsmakten

Veckans Nyheter önskar alla lärare och elever en skön sommar.

Vi ses igen i vecka 34, måndagen den 22 augusti.

Under höstterminen 2022 utkommer Veckans Nyheter under följande veckor: 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49 och 50.

Höstlov i vecka 44.

Effektivaste sättet att få kontakt med oss på Karin Förlag är via e-post: redaktionen@karinforlag.se

Uppstår det problem med e-posten glöm inte att ni har fått användarnamn och lösenord för inloggning på vår webbsida. På webbsidan finns alltid det aktuella numret av Veckans Nyheter.

Rätt svar till A.

1. den 6 juni 1523 (x).

2. 70 år (1)

3. i Stockholm 1972 (x). 1972 hölls FN:s första konferens om människans miljö. Konferensen hölls i Stockholm, 5 – 16 juni på initiativ av Sveriges regering. Konferensen samlade deltagare från 113 länder och mottot löd "Only One Earth". Stockholmskonferensen har påverkat världens miljöpolitik och spelade en central roll för att koppla samman begreppen miljö och utveckling. Konferensen hade flera större resultat. Det första var "Stockholms-deklarationen" som innehåller 26 principer om miljö och utveckling. En av de viktigaste delarna var "Princip 21" som erkänner staters suveräna rätt att formulera sina egna miljömål, men även ger stater ett gemensamt ansvar att se till att nationella aktiviteter inte har negativa effekter på andra staters miljö. Vidare resulterade Stockholmskonferensen i handlingsplaner för fortsatt internationellt miljösamarbete samt

upprättandet av FN:s miljöorgan, UNEP, i Nairobi. Stockholmskonferensen bidrog också till att föra upp miljöfrågan på den internationella politiska dagordningen och banade väg för bland annat FN:s konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro tjugo år senare. I år när världen möts i "Rio +20" är det viktigt att se vad Stockholmskonferensen betytt som förarbete till Rio 1992. Vid Stockholmskonferensen formulerades också tankar och idéer som ledde fram till att Unesco:s generalkonferens i oktober 1972 antog konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv, den så kallade världsarvs-konventionen. **Se B6.**

4. Sahelområdet (1). Sahel är en halvtorr gränzon i Afrika söder om Sahara och norr om de mer bördiga områdena söderut. Sahel sträcker sig österut från Atlanten genom norra Senegal, södra Mauretanien, Mali, Burkina Faso, södra Niger, nordöstra Nigeria, Tchad och in i Sudan. Större delen av Sahelregionen består av savann. Mellan Atlanten i väster till Sudan i öster övergår Sahel från halvtorra grässlätter till buskig savann. Nederbörden i Sahel faller främst under monsunperioden och varierar mellan 150 och 500 mm per år. Nederbörden varierar dock kraftigt från år till år i decennielånga cykler. Den främsta begränsande faktorn för jordbruk i Sahelregionen utgörs av tillgången på vatten och den obördiga marken som främst är sur och har låga halter av kväve och fosfat.

5. lämlar (2)

6. Hesa Fredrik (1)

7. swedengate (2)

8. 382 km/h (1)

Rätt svar till B.

1. den 6 juni 1523 (x)

2. anderssoneffekten (x)

3. 175 (1)

4. Ulf Kristersson (M) (x)

5. Sahelområdet (1). Se A4.

6. i Stockholm 1972 (2). John Kerry har varit USA:s utrikesminister, presidentkandidat och är nu president Bidens klimatsändebud. Kerry är frustrerad: *Klimatförhandlingarna i Glasgow ledde fram till löften som skulle kunna begränsa den globala uppvärmningen till 1,8 grader. Det är inte perfekt men det är acceptabelt, men det som är frustrerande är att jag inte vet om vi kommer att hinna. Jag är övertygad om att vi en dag kommer att leva i den fossilfria ekonomin men frågan är om detta hinner ske innan det värsta har hänt.* Användningen av fossila bränslen måste ses som en parentes, anser John Kerry. *Först 2030 kan vi veta om vi har lyckats, då är det dags att göra en avstämning, då måste utsläppen ha minskat med 45 procent. Och jag tror att vi är handlingskraftiga nog att lyckas.* **Se A3.**

7. deltar i militärovnig i Östersjön (2).

8. Åland (2)

9. sociala medier (x)

10. 382 km/h (1)

Rätt svar till Tillbakablick på vårterminen 2022:

1. 14 procent

2. Kaliningrad

3. Lena Hallengren

4. Nordkorea

5. med sin penna

6. lag om hädelse

7. Johan Pehrson

8. i Washington

9. tredje statsmakten